

ÉPÍTŐK *Hírlevél*

ARÉV Baráti Kör Egyesület Kiadványa

VI. évfolyam 2. szám (26) 2009. március

Megjelenik alkalmanként

Tájékoztató az április 16-i kirándulásról

Az előző Hírlevélben jeleztük a z április 16-i Majk-Pannonhalma kirándulást.

A végleges program a következő:

Indulás: **április 16-án csütörtökön** autóbusszal, a Gazdaság Háza parkolójából **Hosszúsétatér 4-6. reggel 8.45 órakor**

Az autóbusz költsége fejenként 1500.-Ft megérkezés Majk-ra 10.00 órakor

A majki kamanduli remeteség és kolostor megtekintése kísérelővel, kb. 1,5 óra időt igényel.

Csoportos nyugdíjas belépő 480.-Ft/fő

Indulás Pannonhalmára 12.00 órakor

kb. fél órás, 40 perces az út.

Pannonhalmán ebédelünk, 12.30-tól időigény

kb. 1,5 óra az ebéd költsége kb. 1500.-Ft

A Pannonhalmai program vezetővel történik .

14.00 órától 16-00 óráig (szükség szerint több csoportban) Belépődíj 800.- Ft

Változatlanul lehetséges az Apátság pincéjének meglátogatása, ahol a technológiai bemutató belépési díja 500.-Ft (Borkóstoló nem kötelező,

3 vagy ötféle bor kóstolása lehetséges. Ennek

további költsége 3 pohár 1400.- Ft.,5 pohár

2200.-Ft ezen a programon csak az vesz részt

aki erre külön jelentkezik.)

Visszautazás 16.30.

Érkezés az indulási helyre 18 óra körül.

Tájékoztató az ÉPÍTŐK NAPJÁRÓL Ez évben június 6-án szombaton rendezzük meg az ÉPÍTŐK NAPJÁT.

A helyszín nem változik, a program is hasonló lesz, az ellátásról a Szárca Csárda és Fogadó gondoskodik.

A legközelebbi Hírlevélben küldjük a meghívót és a részletes programról is ekkor adunk tájékoztatást.

M e g h í v ó

Az ARÉV Baráti Kör Egyesület
2009 évi rendes közgyűlésére

A közgyűlés helye és ideje:

Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
Székesfehérvár, Hosszúsétatér 4-6

2009. március 20. péntek 16.00 óra

Napirend:

- A közgyűlés megnyitása
- Beszámoló az egyesület 2008 évi munkájáról
- A 2008 évi közhasznúsági jelentés elfogadása (írásos anyag Hírlevélben közzétéve)
- A 2009 évi munkaprogram és költségvetés tervezet elfogadása (Írásos anyag a Hírlevélben közzétéve)
- Megemlékezés az egyesület eltelt öt évéről
Az egyesület alapszabályának módosítása (minden jelenlevő a közgyűlés előtt a helyszínen megtekintheti.)
- Az elnökség lemondása és új elnökség választása

Figyelemfelhívás: A közgyűlés határozatképes, ha a tagok 50 %-a + 1 fő jelen van. Amennyiben a határozatképeség nincs meg, úgy március 20-án 17.00 órakor a közgyűlést megismétljük és ekkor a jelenlevők számától függetlenül határozatképes a közgyűlés, az Alapszabályunk 8.1. pontja értelmében.

Meghívó

Az ARÉV Baráti Kör Egyesület tisztelettel meghívja tagjait

2009. március 20-i közgyűlés szabadidejében (Hosszúsétatér 4-6.) 16.00 órakor tartandó rendezvényére.

Téma:

Filmvetítés Prága városáról

A filmet bemutatja és szöveges kiegészítést tart Fertő Imre ny. vezérigazgató-helyettes

Beszámoló és közhasznúsági jelentés az ARÉV Baráti Kör Egyesület 2008 évi tevékenységéről

Egyesületünk 2003 decemberében alakult, 2004-ben közhasznú minősítést kapott. 2008 évben a tervezett program szerint dolgozott.

Az éves közhasznúsági jelentésünket az elnökség 2009. február 10-én fogadta el, azzal a minősítéssel, hogy közgyűlés elé vihető.

Éves közgyűlésünket 2008. március 28-án tartottuk, ahol elfogadásra került a 2007 évi beszámoló és a 2008 évi munkaprogram és költségvetés tervezet.

Tagságunkkal ez évben is Hírlevél útján tartottuk a kapcsolatot az év során öt alkalommal juttattuk el a kiadványunkat tagságunkhoz.

Itt hirdettük meg a sorra kerülő rendezvényeinket ill. számoltunk be azokról annak érdekében, hogy a jelen nem lévő tagjaink is értesüljenek az ott elhangzottakról. Az elnökség az év során 11 alkalommal ülésezett, 9 határozatot hozott. Ülésein az éves program végrehajtásának részleteivel, valamint a további teendőkkal foglalkozott. Létszámunk 2008. december 31-én 343 fő. Új felvétel 19 fő. elhalálozás miatt törölve 9 fő.

Az év fontos eseménye a negyedik alkalommal általunk megszervezett Építők Napja, ahol a város polgármestere 2. alkalommal adta át a lakosság által javasolt, és az egyesületünk által működtetett szakmai zsűri által elbírált, majd a városi közgyűlés bizottságainak állásfoglalása alapján a közgyűlés döntésével odaítélt öt épületre vonatkozó nívódíjat.

Hetenkénti ügyelet tartásával biztosítottuk a kapcsolattartást tagságunkkal.

Befejeztük az archívumunk írásbeli anyagainak rendezését és elkezdtük a fényképtár feldolgozását.

Részt vettünk az önkormányzat civil bizottsága által szervezett városi „Civil Napon”. Erre az alkalomra öt éves egyesületi életünkről és céljainkról, eredményeinkről színes kiadványt jelentettünk meg, melyet a civil napon érdeklődők megkaphattak.

Ebben jelentettük meg az eddig odaítélt 10 nívódíjat kapott épület fotóját is.

A 2007 évről szóló közhasznúsági jelentésünket a Hírlevélben és a CISZ honlapon tettük közzé.

Az ügyviteli adminisztrációs munkát megbízás alapján továbbra is Tombor Istvánné végezte, aki az elnökségnek is tagja. E többletmunkájáért díjazásban részesült. Az elnökségi tagságból eredő munkát ő is térítésmentesen végezte, hasonlóan a többi elnökségi taghoz.

Ez évben is Hírlevélben bemutattunk egy-egy vállalatnál közismert hosszú ideig dolgozó személyt, az „Arcok” rovatban. Név szerint Borbély Béla, Harsányi Lászlóné és Maron Ferenc került bemutatásra.

Új kezdeményezésünk, hogy a Hírlevél egy-egy számában az 1960 évben indult vállalati életet bemutató,

rendszeresen, több évtizedig megjelenő székesfehérvári Építők című újság régi számaiból szemelvényeket, érdekességeket teszünk közzé.

Hírlevélben kerestük meg tagságunkat, nyugdíjasainkat a jövedelemadó 1 %-ának egyesületünk részére történő felajánlása végett. E tevékenységünk is eredményes volt. Előző évhez viszonyítva nőtt a felajánlott és megkapott összeg.

Az év során 9 nyugdíjasunk végezte el az internetes tanfolyamot.

Rendezvényeink:

Január 18. meghívtuk a „Felsőváros jussa” c. városrész történeti mű szerzőjét, a könyvének ismertetésére. (Hagyományörző mű.)

Február 8. „A város ölelésében c. filmet vetítettük, mely a Sóstóról szóló sikeres természetfilm, valamint bemutatja múltját és jövőjét. A filmet szóbeli előadás kísérte.

Március 7. A székesfehérvári múzeumban közösen megtekintettük a „Tisztes ipar emlékei” c. kiállítást, ahol dr. Lukács László kalauzolt bennünket és tartott élvezetes előadást.

Március 28-án került sor az évi rendes közgyűlésre. A várakozás idejét Fertő Imre tagunk Erdélyről szóló filmjének vetítése töltötte ki.

Április 10. Egész napos kirándulást szerveztünk, a Hungaroring, és Gödöllő Grassalkovich Kastély meglátogatására.

Május 31. Megszerveztük a város építőipari szervezetei és személyei, valamint az érdeklődők részére az Építők Napját, ahol a 2008 évi Építőipari Nívódíjakat ünnepélyesen átadta a város polgármestere. Kulturális és sportműsort, valamint szakmai bemutatót is rendeztünk. Ezen kívül mintegy 10 építőipari vállalkozó mutatta be kiállítászerűen a tevékenységét.

Szeptember 12. A Hiemer –Ház elkészült 2. ütemét tekintettük meg szakmai vezetéssel, majd a közelben levő Munkácsy Mihály képkiallítást látogattuk.

Szeptember 27. A városi önkormányzat illetékes bizottságának szervezésében egész napos rendezvényen vettünk részt. A városi „Civil nap” alkalmával bemutattuk egyesületünket erre a célra, öt éves összefoglaló kiadványt jelentettünk meg és terítettünk az érdeklődők számára. A kiadvány tartalmazta a szervezésünkben kialakított eddigi 10 építőipari nívódíjban részesült épület fotóit.

Október 17. Látogatást szerveztünk a Bory várhoz, ahol a művész unokája kalauzolt és tájékoztatót bennünket.

November 15. Ez évben is megszerveztük egyesületünk tagsága és a volt vállalat nyugdíjasainak közös találkozóját.

Anyagi helyzetünk

Bevételeink támogatásból

Pályáztunk az NCA regionális területe által kiírt pályázatra, ahol elnyertünk 390.000.-Ft-ot megérkezett a 2007 évben odaitélt, de tárgyévben meg nem érkezett összeg is, így összesen 632.000.-Ft-ot tudtunk felhasználni

Önkormányzattól összesen pályázatainkra kaptunk

750.000.-Ft-ot

az Építés Fejlesztéséért Alapítvány és más alapítványnak számító szervezettől kaptunk

282.000.-Ft-ot

Gazdasági szervezetektől támogatásban részesültünk

1.475.000.-Ft

Tagsági díjból befolyt

443.000.-Ft

A személyi jövedelemadó 1 % felajánlásából

350.000.-Ft

Kapott bankkamat

104.000.-Ft

Összes bevételünk

4.036.000.-Ft

Kiadásaink:

Ügyviteli, szervezési és adminisztrációs feladatainak

díjai és járulécai

542.000.-Ft

utazási költségek

117.000.-Ft

nyugdíjas találkozók

239.000.-Ft

helyiségfenntartás

fűtés

194.000.-

elektromos áram

12.000.-

irodaszer

71.000.-

287.000.-Ft

hirdetés, reklám

18.000.-Ft

bankköltség

73.000.-Ft

rendezvény, építők napja, nívódíj, civil nap

576.000.-Ft

postaköltség

200.000.-Ft

telefon

105.000.-Ft

hírlevél kiadás

325.000.-Ft

egyéb

64.000.-Ft

Összesen kiadás

2.546.000.-Ft

Bevételeink és kiadásaink kedvezően alakultak, amit a támogatói kör, a pályázataink eredményessége, valamint tagságunk befizetései és az 1 %-ból eredő támogatás teremtettek meg.

Kiadásaink megfontolt gazdálkodásról tanúskodnak. Pénztartalékunkat az OTP banknál helyzetünk el.

Támogatóink felé köszönetet mondtunk és a rendeletek szerinti előírt igazolásokat kiadtuk, hogy az előírt adókedvezményt támogatóink igénybe tudják venni.

Természetben segítséget kaptunk a FMKIK-tól valamint a Fehérvár Rádió vezetésétől, amit ez úton is megköszönünk.

A fentieknél részletesebb minden adatot tartalmazó, a számviteli szabályok szerint összeállított közhasznúsági jel. az közgyűlés alkalmával is de ezen túl igény szerint minden tagunk által megtekinthető, tanulmányozható és észrevételezhető.

Az ARÉV Baráti Kör Egyesület 2009 évi munkaprogramja

Kiemelt programok

Építőipari Nívódíj 2009 odaítélésének megszervezése a város közgyűlése 2006 évben hozott határozata alapján

- Építők Napja szervezése
- Részvétel a városi Civil Napon
- Az egyesület tagjainak és az ARÉV nyugdíjasainak közös találkozója

Minden nagyobb rendezvényen megemlékezünk a volt vállalat 1949 évi tehát 60 évvel ezelőtti alapításáról és életéről, valamint az egyesület öt éves jubileumáról.

Programok

- Filmvetítést szervezünk a Duna TV „Vannak vidékek” sorozatában már országosan bemutatott Székesfehérvárt és Fejér megyét megjelenítő filmekből.
- A volt vállalat humánpolitikájáról szervezünk előadást tagjaink számára.
- Elkészítjük a volt vállalat 1990-től 2003 év közötti utolsó időszakának történetét tartalmazó írásbeli anyagot, amelyről előzetesen előadást tartunk.
- Egész napos kirándulást szervezünk a majki remeteházak és kolostor, valamint a Pannohalmi Apátság megtekintésére.
- A városi Építők Napja megszervezésére június 6-án kerül sor. Előzetesen meg kell szerveznünk a 2009 évi Építőipari Nívódíj odaítélésének folyamatát.
- A Nemzeti Emlékhelyről tájékoztatást szervezünk Szabó Zoltán előadásában tagságunk, valamint a Fejér Megyei Építéskamara, Mérnökkamara és ÉTE tagjainak meghívásával.
- Meglátogatjuk a Velencén épülő fürdő-szálloda-komplexum keretében készült épületeket.
- A volt vállalat nyugdíjasai és tagságunk részére közös találkozást szervezünk.
- Gondoskodunk arról, hogy az egyesület öt éves múltjáról a fontos anyagok összegezésre és archiválásra kerüljenek.

Tagságunkkal továbbra is Hírlevél szerkesztésével és eljuttatásával tartjuk fenn a kapcsolatot.

Fontos szervezési teendőnk, hogy az adó 1 %-ának egyesületünk részére történő felajánlása ügyében tagságunkat és hozzátartozóinkat mozgósítani tudjuk.

Az ARÉV múltját megőrkítő nagy mennyiségű fényképanyag rendszerezését az év során befejezzük.

A Hírlevélünkben a volt vállalat újságjának évtizedekkel előbbi számaiból a legérdekesebb szemelvényeket leközzöljük.

Folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a Fejér Megyei Múzeumok Igazgatóságával, archivumunk további sorsa érdekében.

Jöjjön velünk !

Azt remélem, hogy sokan vagyunk, akik a barátságosan, hideg, zord télen is igénylik a viruló természet látványát, szeretnék hallani a madarak dallamos hangját. Azt viszont csak kevesen tehetik meg, hogy európai télvíz idején, glóbuszunk déli féltekéjére utazzanak ennek érdekében.

Korunk modern technikájának, hozzáértő, művészi szinten dolgozó szakembereknek köszönhetően gyakorlatilag bármikor részesei lehetünk ennek az élménynek.

Az ARÉV Baráti Kör Egyesület, a szakmai programok mellett, gyakran nyújt arra lehetőséget, hogy jó színvonalú amatőr, vagy profi szintű operatőrök filmjeit megtekintve együtt járjuk végig országunk csodálatos tájait, városait, vidékeit.

Január 16. -i rendezvényünkön a Duna Televízióból ismert „Vannak vidékek” sorozatból, Fülöp G. András szerkesztő-műsorvezető és munkatársainak, megyénk északi részének szépségeit bemutató filmjét láthattuk.

Az induló képsorokon, a Vértes lankáin sarjadó, ébredő természetet, a piros tetős házak között virágba borult fákat, a gazda gondosságát mutató egyenes szőlősorokat látjuk. A film hangulatát, mondani valóját hűen tükrözi az abban elhangzó egyik mondat: „van olyan tája a világnak, mely a messziről érkezőben is felébreszt valamit az ősi paradicsomi múlt boldogságából”

A kedvesináló „kastélytúra” a Váli Völgyben, az Alesüti kastélyromnál és arborétumnál indul. Csodálatos természeti környezetben látható, Habsburg József Magyarország helytartójának, országépítőnek is elfogadott nádorának kastélya, melyen maradó nyomokat hagyott, a második világháború végén keletkezett pusztító tűz. A kastélyparkot bemutató természetvédőtől megtudhattuk, hogy a kastélyépítést követően, az 1800-as évek elején, 320 olyan fa- és növényfélélt telepítettek le, melyek nem voltak honosak hazánkban. Ez a kastélypark szolgált a növényzet továbbterjesztésének bölcsőjévé. Látványa, megkapó hangulata az érintetlen természetet idézi. Gondolták volna, hogy elsők között létesült itt állatkert Magyarországon? Sasokat, medvéket kitorék- és más állatokat bemutató kis létesítmény romjai még ma is láthatók. A Habsburg dinasztia leszármazottjainak köszönhetően, külföldön is ismert golf klub működik a nádori kastélybirtokon, helyiek alkalmazásával, az azóta gondosan ápolott területen.

Túránk következő állomásán, Lovasberényben, a mindenképpen felújítandó, romos állapotú kastélyt - melyet a Pálffy család kezdett el építeni - láthattuk. Az 1990-es évek második felében végzett régészeti kutatások fal- és várfal maradványokat, kövel kirakott fűrdömedencét tártak fel. Keletkezésük a XIII. századra tehető. Laikus kérdés: méltó megvédés, felújítás, láthatás mikor várható? A kastély életében meghatározó fejlesztések, építések az 1730-as években, az itt letelepedő Czirákyak nevéhez fűződik. A kastélyhoz egy szépen gondozott angolpark is tartozott, melynek ma már a nyomait sem látni!

A méltó funkciót (kórház, több éves munkával a FÁÉV alakította kórházzá ép.vez: Gelei S.) befogadó, példaértékű gondossággal üzemeltetett Eszterházy barokk kastély az 1760-as években épült Csákváron. 1823-ban végrehajtott klasszicista átalakításokat Fellner Jakab készítette. A virágkorában 77 hektáros területen kialakított, csodálatos, ápolott növényekkel beültetett angolkertben kövel kirakott tó, kőmedence, vadászkapolna, napóra, szentháromság szobor, barlang és sok más látnivaló készült. Az épület állagának, belső elrendezésének sokat ártott, hogy a második világháborúban először német, majd szovjet laktanyaként funkcionált. A világháború után szükséglakásokat alakítottak ki benne. 1954-ben kezdett - tudógondozóvá történő - átalakítási munkákra sem a korabeli értékek megvédése volt a jellemző. Az elmúlt évtizedekben lezajlott tudatosan, szervezeten végrehajtott felújítások - a múltbeli beavatkozások károkozása miatt csak korlátozottan - felszínre hozták az épületegyüttes építészeti és művészeti értékeit, visszaállították a fontosabb helyiségek belső arányait, felöltöztették

korabeli, vagy ahhoz igazodó stílusú bútorzattal, kiegészítő tárgyakkal. Köszönet ezért a létesítményt vezető igazgatónőnek, akinek igen komoly szerepe volt a felújítási program megvalósításában az ahhoz szükséges források előteremtésében.

Büszke vagyok arra, hogy tervezőként közreműködhettem a környezet komfortjának fejlesztésében, műszaki ellenőrként a belső korszerűsítési munkákban.

Tudja-e a Kedves Olvasó, hogy megyeszékhelyünkötől alig ötven km távolságra található majki kamanduli remeteség egyedülálló Európában? (április 16-i programunk részeként ezt is meglátogatjuk!)

Az első három szerzetes 1733-ban érkezett Majkra, az Eszterházyak 1200 holdas birtokára. A némaságot fogadott szerzetesrend 1738-ban kapott hivatalosan letelepedési engedélyt. A remeteség 1770-ben készült el, 17 remetelakkal, Franz Anton Pilgram barokk építész tervei alapján. Az itt élő szerzetesek tudományokkal, művészetekkel, gyógy- és fűszernövény termesztéssel, kézművességgel foglalkoztak a rendszeres és gyakori imáik és szertartásaik mellett. Tizenkét évvel később, 1782-ben, II. József megszüntette a rendet. Ezt követően az épületegyüttes volt postógyár, vadászlak. A második világháború után bányászlakásokat, szakközépiskolát, később még katonai fogdát is alakítottak itt ki. 2005 nyarától Kamanduli Napokat tartanak, kiállításokat, fesztivált, egyéb idegenforgalmi rendezvényeket szerveznek a kalandos sorsú épületegyüttesben.

Az innen folytatott kirándulásunk ismét a szabadba vezetett. Színes képsorokon át gyönyörködhattunk a Vértes ezerszínű virágaiban, buja növényzetében. Szinte észre sem vettük, hogy átsétáltunk a Velencei hegységbe. Csak a beavatottak tudják, hogy a Velencei hegység 350-400 millió évvel ezelőtti vulkáni tevékenységnek köszönheti létét. A felszínen lévő igen változatos domborzatú üledékes kőzet (különböző keménységű gránit) alatt még a kitérés előtt kihűlt a magma. A mai, viszonylagos kopárság, az 1600-as években lezajlott intenzív fakivágásnak, a több évszázados erózióknak tudható be. A hegységről szinte a teljes Velencei tó belátható. Az európai hírű tavunk kiválóan alkalmas fürdőre, vitorlázásra, vízi sportra, horgászásra. Igazi természeti kincse a védett madárvilága, az úszólapokon, náddal benőtt területeken, a Dinnyési mocsárvidéken. A Pákozdi Hegyen látható emlékmű, a háromszoros túlerőt is meghátrálásra kényszerítő, 1848. szeptember 29-i győztes csatának állít emléket.

Egy képváltással Felcsútra érkeztünk. A közelmúltban felavatott, folyamatosan fejlesztés alatt lévő Puskás Ferenc Labdarúgó Akadémia növendékei reményeink szerint a magyar foci nemzetközi tekintélyét is visszaállítják.

A Vértes lankáira letelepült új „honfoglaló”, külföldi eredetű szájakat is összefonó családok, a velük tartó barátai és vállalkozók, az ősi magyar lovaskultúra és vendéglátás gyakorlóinak jó példája igazolja, hogy eltökéltséggel, akarással, kis lépések elvét alkalmazva sikeresek lehetünk, környezetünk csodálatos adottságainak felhasználásával.

A programban szerepelt Vál, Tabajd, Zámoly egykori, és mai nevezetességeinek, neves szülőiteinek bemutatása is. Idézem közülük Csóri Sándort: „melyik szomszéd országnak volt anyyi Nobel díjasa, mint nekünk és a középkorban pedig mi adtuk a legtöbb szentet a keresztény Európának.... Kis ország csak abban reménykedik, hogy nagy lehet a szellemében” Elgondolkoztató, megszívlelendő bölcs szavak.

A film reményeink szerint tovább fokozta a megjelentek természet utáni érdeklődését, építészeti emlékeink kultúránk, környezetünk megvédését. Ezzel a tájékoztatóval erre szeretnénk ösztönözni azokat is, akik nem voltak jelen rendezvényünkön. Tervezzük a folytatást, mely alkalommal Székesfehérvárt és környezetét, Velencei tó élővilágát és Mezőségeit bemutató filmet nézhetjük meg.

Kámán Béla

Székesfehérvári Építők ... 1961

A gazdasági év és az 5 éves terv indításaként a Szakszervezeti Székházban nagyszabású termelési tanácskozás került megszervezésre, ahol Reichardt Béla főmérnök tartotta a beszámolót az elért eredményekről, de elsősorban a feladatokról. Itt az ismert, de még ma is aktuális dolgok lettek kiemelve: fontos a lakásépítés, a termelés növelése, a költségek csökkentése, a több műszakos munkavégzés és a munkavédelem.

Jelentős volt a hozzászólók mondanivalója is: Tallós Elemér, Somogyi László, Virág László, Andráska István, Kovács Károly, Farkas László, Paulay Ernő, Kiss József nemcsak a fennálló problémákról szoltak, hanem javaslatokat is tettek az előrehaladás érdekében. Így értékelte a hallottakat zárszavában Gattyán János, az ÉM II. Igazgatóságának vezetője és Homoki József a Pártbizottság Ipari Osztályának vezetője is. Az első számban Kiss József főépítésvezető az ipari tanulók munkájának fontosságáról írt: a 80 fő másodéves és az 56 fő elsőéves tanuló 500.000.- Ft bérmegetakarítást jelentett a vállalat részére.

Rövid hírek az év első feléből:

Csöngedi István, Puplér József, Nagy Zoltán, Hammer Vilmos, Mester János, Kovács János megköszönték üdülési lehetőségeiket.

Eredményes nehézgépezői vizsgát tett Marton Lajos, Kenyeres András, Sipos Pál, Csipai János, és Somogyi József.

Március hónapban megkötöttük a Vállalat első szocialista szerződését, előremutató módon a Műgyetem Építéskivitelezési Tanszékével.

Andráska István két ízben is írt az egyösszegű utalványozás fontosságáról.

A Nőnapra keretében az ajándékokat Csuthy János osztotta ki.

„Munkatársaink verseiből” rovat alatt Horváth László, Rácz György és Tarlós József verseit is olvashattuk.

A sportkrónika minden számban szerepelt Ketskés aláírás mellett. Az ökölvívók közül kiemelésre került Koródi István és Adorján János. Jól szerepeltek a tekézők is. A férfi kosarasoknál Tvordi György és Hegedűs István jó játékát emelték ki és Bogár Pál ismét beállt a csapatba. Újraalakult a focicsapat is Pablényi István és Varga László vezetésével. Elkészült a Kossuth utcai pálya aszfaltozása. A „Kilián Sportmozgalom” keretében összesen 10 szakosztály vett részt. A már említetteken kívül asztalitenisz, természetjárás, sakk, torna, úszás és vitorlázás területén voltak versenyek.

Az újság rendszeresen közölte a kulturális híreket. Az állandó munkásszállásokon Szabadbattyánban, az Irányi úton és a Vas utcában rendszeres moziműsor volt, havi 15-20 előadással. A Győrött rendezett irodalmi színpadok Országos Fesztiválján nagy sikerrel mutatkozott be a Fehérvári Építők csoportja is a „Ballada-est” című műsorával. A könyvtárak bemutatása is rendszeresen szerepelt. A vásárolt könyvek között kiemelték Balázs Anna: Az ájtatos anyós című novellás kötetét.

A június 4-i Építők Napi program részletes leírása szerint jutalmazások, ökölvívó mérkőzés, Tornabemutató, színházi előadás és tánc-est került megrendezésre.

A kitüntetettek felsorolása, akiket az újság is szerepeltetett, nekünk is kötelességünk. Baricza János kőműves, Tömböl Lajos segédmunkás, Szalai János kubikus, Gál Sándor rakodó munkás, Szabó József brigádvezető, Fánicsik Jánosné adminisztrátor, Török János brigádvezető, Tabi Lajos gépkocsivezető, Kiss Péter TMK-dolgozó, Kalesztorfer József művezető, Kerepesi Pál kőműves, Gugolya János brigádvezető, Adamovits László brigádvezető, Laborcői Nándor asztalos, Mester János művezető.

Ismét rövid hírek:

Megalakult a Törzsgárda Mozgalom 11 tagú ideiglenes vezetősége, elnök: Pablényi István, titkár: Vendég Imre.

Szűjjártó István főművezető a szerelőipari előregyártás fontosságáról, Jámborházy József pedig a kisgépesítés helyzetéről írt kritikus hangnemből.

1960-ban 1744 dolgozó kapott nyereségrészesedést, ez 25 %-os növekedést jelentett az előző évhez képest.

Új szállástérítési díjak kerültek bevezetésre: a Vas utcában 15.- Ft, az Irányi Dániel utcában 125.-Ft volt a havi térítési díj, de családfenntartók kedvezményt is kaphattak.

Minden műszaki beosztásban dolgozónak biztonságtechnikai vizsgát kellett tennie.

Az 54 elfogadott újításra összesen 37.100.- Ft lett kifizetve, a megtakarítások értékének 4,4 %-a.

Kritika érte a gépkocsivezetőket, gyakran túllépték a 250 órás foglalkoztatási maximumot és a személygépkocsik esetében a havi 3000 km futásteljesítményt.

A nyári kirándulás 4 részletben került megszervezésre, külön-külön kocsik biztosításával, esetenként 3-400 fővel.

Bemutatásra került Hanyi László fűtésszerelő brigádvezető

A Szabadegyházi Szeszgyár kábelcsatorna építési munkáit Ritter Andor és Király János művezetők irányították.

Megalakult a Fiatalok Műszaki Tanácsa, kezdetben 17 taggal.

A Piac téri AKÖV építkezésen nagy érdeklődés mellett megkezdődött a peron-rész héjelemeinek beemelése.

Vállalatunk felvette a kapcsolatot a csehszlovákiai PRUMSTAV Vállalattal.

KST keretén belül 162.000.- Ft lett visszafizetve, az ezért járó 3.500.- Ft kamattal együtt, összesen 140 fő részére.

Télapó ünnepséget szerveztünk a kicsik részére, 750 Mikulás-csomagot osztottunk ki.

Az 1961-es év befejezését az újság szerint is a téli felkészülés jelentette, Somogyi László beszámolt a lehetőségekről és a tennivalókról. Téli munkát a lakásépítések befejezésénél, a szerkezetépítésnél kismértékben, -5 °C-ig lehetett végezni. Az építőipari létszám 30-40 %-ának, a szak-és szerelőipari létszám teljes egészének foglalkoztatását tervezték.

A mi Építésvezetőségünk a Vörösmarty Színháznál és az enyingi kastély átalakításánál teljes létszámban dolgozott, erről következő alkalommal számolunk be.

Szendrői Péter

Arcok az ARÉV történetéből

Az alapító kollégák bemutatását Gelei Sebestyén barátunkkal folytatom, akivel sok tekintetben hasonló körülmények között alakult vállalati életünk. Ahogy szokás, a beszélgetés elején a családi vonatkozások kerültek szóba, a háború utáni élet nehézségei, a koplalás, a jegyrendszer, a kilátástalanság és a családot érintő hadifogság története. Bizonyára nem szégyen, hogy az elmondottakat kicsit megkönnyeztük.

Sebők Vértesbogláron különösen nehéz helyzetbe kerültek, a háború és az azt követő események miatt házukat sokáig nem használhatták, a faluban gyakorlatilag mindenki rettegott a kitelepítéstől, aki németül tudott, bárkire sor kerülhetett volna. A munkába állás kérdését véletlen találkozás segített eldönteni. Egy csákvári építkezésen Réti Bandi építésvezető bilgeri csizmában járta a sáros utakat, Sebő ezt látva azonnal döntött: ahol ilyen jó lehetőségek vannak, ott érdemes munkát vállalni.

1949 őszén kezdődik a beszámoló. A Velence Szállóban lévő „központban” jelentkeztem ács ipari tanulónak. A felvétel előtt Abt Józsi bácsi kikérdezett, mennyire komolyak a szándékaim. Vass Etelka intézte a felvételemet. Kellott írnom egy önéletrajzot is, megsúgták, ebben célszerű kiemelni az 1945-ös felszabadítás történelmi jelentőségét a biztos siker érdekében. Hát megírtam!

Ebben az időben még mindenki szegény volt, természetesen a Vállalat is. Nem kaptunk munkaruhát, hosszú ideig édesanyám által zsákból varrt nadrágban dolgoztam, szerszám is alig volt. Az ácsmunkák irányítása, a tanulóké is, Stuber Jani bácsihoz tartozott. Munkásszállásunk a Rózsás kertben volt, ahol a „galériás nagyteremben” talán 150-en is aludhattunk, az ácsok által sűrűen beépített emeletes ágyakon. Életünket nagyban segítette Zsuzsi néni, a későbbi Molnárfi Jánosné szerető gondoskodása.

Lassan javultak a körülmények, a vasút melletti görék építése után a Csutora telepi munka következett, később a táci reptéren dolgoztunk. Itt már egy kis fizetés is járt, a napi 25 km-es gyaloglás helyett részletre vásárolt kerékpárral közlekedtem.

1951-ben Gere Lajos iskolaigazgató jóindulatából, még mint ipari tanuló, elkezdtem az esti technikumot.

Itt közösen megpróbáltuk az iskola történetét felidézni. Összesen 4 évfolyam indult, az első években a gépipari, később az útépítő Technikumban folyt az oktatás. Az esti tagozat igazgatója Haáder Pista bácsi volt, a korábbi főmérnök. A szaktanárokat a vállalat adta, tanított mások mellett Olasz Tibor, Reichardt Béla és Cseh Béla is. A közismereti tárgyakat az akkor még fiatal, később városszerte elismert tanárok tanították: például a Halmos és Szabó házaspár, Áron Nagy Lajos és Fekecs Tanár úr. Ahogy számolgattuk, kb. ötvenen végezhattünk. Néhány név az iskolatársak közül: Kiss József, Bikádi László, Ritter Andor, Virág László, Nagy Miklós, Király István, Bori Sándor, Kiss Lajos, Krieger József, Radics Péter, Schneider János, Hoffmann Mihály, Fülöp Béla, Gróf Antal, a Vidovics házaspár, Dr. Klement Ferenc, Dr. Tilinger István, Tóth László, Kaplonyi Emil, Horváth Imre, Gelei Sebestyén, Szendrői Péter. Az esti technikum beindítása hasznos lépésnek bizonyult, részben pótolta a fennálló szakemberhiányt.

A szakmunkásvizsga letétele után a Vadásztölténygyár építkezéshez kerültem ahol Gáspár Lajos, Nagy Zoltán és Kern János vezették a munkát, de anyagkezelőként itt dolgozott a legidősebb Blank Artúr és Pádár Béla zenész is.

1952-54-ig 24 hónap katonaság következett Cegléden. Jó dolgom volt, nehézségek árán ugyan, de az iskolát is folytatni tudtam, talán rajzkészségemnek is köszönhetően őrmesterként szereltem le. A honvédség után Kovács Károly vezetése mellett először Székesfehérváron, később Csákváron az Eszterházy Kastély átalakításán dolgoztam, ahol elsősorban Boór Ferenc művezető volt segítségemre. Életem szép időszaka volt ez, 1959-ben kötöttem házasságot is.

Innen a központba, az I. főépítésvezetőségen kaptam feladatot, ahol a számlázási munkák irányítása tartozott hozzám. Itt ki kell emelnem a munkatársak közül a mindig segítőkész Szaller Júlia nevét.

A 60-as évek elején ismét építésvezetés következett a megye északi részén. Jelentős munkám volt a martonyásári mezőgazdasági objektum, ahol Kalesztorfer József, Király János, Enyedi László művezetők támogatták munkámat. A beruházás lebonyolítását irányító Klopfer Antal is megemlést érdemel.

Az építőiparban azokban az időkben állandó létszámhiány volt. A nagyobb építkezéseken elítéltek, katonák, később lengyel munkavállalók is dolgoztak. A mi segéd munkás állományunkat elsősorban az úgynevezett „reakciós elemek” alkották, „kulákok” és a régi hadsereg magas rangú katonatisztjei valamint más értelmiségiek. A jogi végzettségű és mindenki által tisztelt Dr. Tóth Gyula bácsi például igen magas színvonalon végezte a mérszoltás munkáját. Később nagy nehézségek árán sikerült az irattárban elfoglaltságot találni számára.

1964-ben a Központ következett, ahol műszaki vonatkozásban Andráska István, más területen Dr. Komáromi Imre irányítása alatt dolgoztam. Utána osztályvezetőként, az ebben a beosztásban eltöltött 25 év alatt feladatom gyakran változott, hozzánk tartoztak az organizációk, egy időben szerződés kötések, a számlázások, az alvállalkozói munkák és más egyedi feladatok is. Ezalatt a hosszú idő alatt hasznos és igen kedves munkatársam volt Csuthy Lászlóné, Bogár Lászlóné, Szendrőiné Ági, Steiner János, Károly Csaba, Sas András, Dr. Csizmadia István, Gál Sándor, Boróczki Sándor, Gelényi András, de szinte mindenkit felsorolhatnék, akik ebben az időben megfordultak nálunk.

A 80-as évek elején vállalatunknak lehetősége nyílt export munkák végzésére is. A közel 10 éves periódus alatt Irakban, Bulgáriában, Ausztriában, Algírban, Tengizben és Németországban végeztünk kivitelezést sikerrel. Ezen munkák szervezése és vezetése az export osztályhoz tartozott Radetzky Jenő, később Stipkovits Gerhard irányításával. Nekem felrészítve német nyelvtudásomat a család támogatása és megértése mellett két ízben ausztriai munka vezetése jutott. Bécsben válaszfalazás, Innsbruckban szakipari munka készült. Néhány név a közreműködők közül: Bräutigam András, Ströbl Ferenc, Boróczki Sándor, Gerecs László, Farkas István.

A vállalatnál eltöltött több mint 40 évi munka után 1990-ben mentem nyugdíjba, munkámat Károly Csaba vette át.

Itt ismét én folytatom Sebő történetét. A nyugdíjas évek is tevékeny munkával telnek, a meglévő rajzkészség és technikai tudás eredményeképpen szép és hasznos alkotások születnek. A házilag barkácsolt esztergagéppel fa disztárgyak készülnek, ebből mi is kaptunk ajándékba, vitrinünkben

őrizzük. A garázsban kötőpályás repülőmodellezés folyik, leleményesen felhasználva a kiselejtezett háztartási gépek alkatrészeit is. Most Karácsonyra több példányban elkészült az állandóan forgásba hozható karácsonyfa, a konvektor tetején álló szerkezetet a felfelé áramló meleg levegő tartja mozgásban. A mindig kéznél lévő jegyzetomb további megvalósítandó alkotások terveit tartalmazza, legközelebb talán valamilyen vízi jármű fog készülni.

Nagy boldogságot jelent a családi háttér: Péter szintén építőiparosnak tanult, most reklámszervező, Andrea tanszékvezető egyetemi tanár a Corvinus Egyetemen, külföldön is elismert szaktekintély. A három fiúunoka jól tanul és fogékonyak a barkácsolásra is.

Ahogy lenni szokott, a beszélgetést egymásnak jobb egészséget kívánva fejeztük be, érdekes, hogy ezen a téren is egyformán gondolkodunk, úgy ítéljük meg, a mi korunkban már nem illik nagyon panaszkodni, Sorsunkat máshonnan irányítják, mindketten azt mondjuk: jöjjön, aminek jönnie kell.

Szendrói Péter

A február 6-i Humánpolitikai előadásról

A meghirdetett program szerint az előadást a volt vállalat korábbi vezetője tartotta.

Felvázolta a vállalat helyzetét az 1950-60-as évek vonatkozásán, amikor is az volt a jellemző, hogy a vállalat termelőképesége lényegesen kisebb volt a nagy fejlődésnek indult Székesfehérvár építési igényeihez képest. Így sok szemrehányást kapott a vállalat azzal, hogy akadályozza a város fejlődését.

A másik lényeges tényező volt, hogy az 1960-as évek elején történt felmérés szerint az akkori átlag 3000 fő

-vállalati létszámból naponta bejárt autóbusszal és vonattal 1350 fő.

-munkásszálláson volt elhelyezve 1000 fő tehát Székesfehérvári lakos volt 650 fő.

Ez nagy nehézséget és költséget okozott a vállalatnak hiszen a város építéséhez helyben rendkívül kevés munkaerő állt rendelkezésre.

A napi utazás kezdetben teherkocsival, majd fakarusszal, később normál autóbusszal került megoldásra.

A munkásszállás a Rózsáskertben, majd az Irányi D. utcai 200 fős munkásszállón, ill. a Vas utcai barakktáborban volt kezdetben.

Az 1960-as évek közepén készült el a József u. 400 fős, majd rá pár évre további 600 fős bővítés. Így minden igényt kielégítő, konyha, étterem, orvosi rendelő, sportlétesítmény) 1000 fős szálló állt rendelkezésre.

A vállalat vezetésének fő célja és tennivalója az volt, hogy a város ipari vállalataihoz képest

fizetésben és más szociális ellátási téren többet juttasson dolgozóinak.

Másrészt csökkentse a naponta bejárók és munkásszálláson lakók számát, illetve növelje a városban lakó munkavállalóinak számát, hiszen ez költségek vonatkozásában is és a jövő szakembergárdájának megteremtése szempontjából is igen fontos vállalati érdek volt.

Ezek indokolták, hogy szervezett vállalati lakásépítésbe fogtunk és a város vezetésének segítségével jelentős ár és egyéb kedvezményekkel a Karinty téren Fecskeparton Munkácsy és Széchenyi u. A Palotai úti lakótelep szélén, Gárdonyiban és Móron az 1970-80-as évtizedben összesen 2500 lakást adtunk át dolgozóinknak.

Ez megteremtette a város építőipari szakembergárdájának biztosítását évtizedekre.

A sokszáz építési munkahely ellátását is jó színvonalon tudtuk biztosítani (öltözők, ebédlők, szükséges más helyiségek). Ezeket kezdetben minden munkahelyen meg kellett építeni, majd befejezés után elbontani. Később áthelyezhető, barakk jellegű épületeket alkalmaztunk, majd a 80-as években –amikor ennek anyagi és technikai lehetőségei megteremtődtek- 300 konténer biztosította a megfelelő színvonalú, de építési munkát lényegében nem igénylő színvonalas munkahelyi ellátást.

A munkahelyek és központok étkezéssel ellátottak voltak, amit kezdetben a vállalat saját konyhája, majd később szakvállalatok között szerződés alapján üzemeltetett három konyha, a kp. telepen, a József utcában, majd az Ady E. utcában napi 4000 adag ebéd főzését tudta megoldani. A meleg ebédhez a vállalat a költségek mintegy 2/3-át vállalta, 1/3-át fizette a dolgozó.

Jelentős segítséget tudott a vállalat nyújtani azzal, hogy vállalta a felelősséget a lakótelepek helyén ott levő romos elavult épületek elbontásával kapcsolatban, és ezeket igen kedvezményesen –igaz, hogy szabadidő terhére- bonthatták le dolgozóink és kaphatták meg a végzett munkájuk ellenértéképpen a kibontott anyagot. Mintegy 1000 lakás épült ilyen módon, bontott anyagból Székesfehérváron, és a környező településeken.

Sportolási lehetőség rendelkezésre állt a Kossuth utcában majd a kp. telepen ill. a József utcai jó színvonalú sportcsarnokban.

Nyugdíjasainknak az 1960-as évektől évente rendeztünk találkozót, ahol tájékoztatást adtunk a vállalat életéről eredményeiről.

Az 1980-as évek végén a József utcával szemben a Budai úton nyugdíjas házat hoztunk létre. 1990-től 2007-ig működött a Nyugdíjas Alapítvány és biztosította a rászorulókat segélyezését a vállalat által adott alapítási összegből. A teljes összeget e célra használta fel az alapítvány.

A nyugdíjas találkozók a rendszerváltás után néhány évben anyagi fedezetre hivatkozással elmaradtak, majd 2004-től a megalakult ARÉV Baráti Kör Egyesület vállalta a találkozók megrendezését és biztosítani szándékozik a jövőben is.

Fontosnak tartotta az előadó megjegyezni, hogy fentiek felül a vállalatnál belüli szakszervezet végezte a számára előírt szoc. ellátási feladatokat, üdültetés, tüzelőutalvány, segélyek, más akciók.

Befejezésül foglalkozott az előadó az emberekkel való foglalkozás keretein belül a vállalatnál folyó oktatási tevékenységgel.

1950-ben a megalakult vállalatnál egy mérnök volt, 40 év múlva 1989-ben közel 300 egyetemet végzett munkatárs. Legtöbbjük a vállalatnál működtetett ösztöndíjrendszer keretében került a vállalathoz.

A középfokú, munkaidő melletti képzés első nagy lépése az 1950-től 1958-ig működtetett esti magasépítő technikus képzés volt, kezdetben a Budai úti akkori Gépipari Technikumban, később a Jáky Technikumban. Mintegy 50-60 fő végezte el itt a szakmai képzést és valamennyien később a vállalat jelentős beosztásaiba kerültek. A vállalat kezdeményezésére a vasút melletti Vasvári iskolában két évig folyt magasépítő napközbeni képzés, amely később átkerült a Jáky J. Technikumba és hosszú idő óta itt folyik. A szakmunkásképzést először a vállalat saját kebelén belül oldotta meg, beleértve az elméletet és a gyakorlatot, majd a Vörösmarty M. (Balatoni u.) Szakképző Intézet végezte az elméleti képzést Székesfehérváron, ahol a tanulók nagy részének a vállalattal volt szerződése és itt folyt a gyakorlati képzés az építőipari szakmákban.

A gépész jellegű területen több intézettel volt a vállalatnak gyümölcsöző kapcsolata, összesen csaknem ezer fő tanult a 80-as években a vállalatunknál kialakított tanműhelyünkben.

Lényeges lépés volt a vállalatnál meghonosított több-szakmásként, valamint a nyelvtanulás ösztönzése.

2009. február 27-én Galambos Ottó tartott előadást a Kamara székházában az ARÉV utolsó 10 évéről. Következő Hírlevelünkben összefoglaljuk az ott elhangzottakat.

Az előadás része lesz a jelenleg készülő ARÉV könyvnek is.

Kiadja: az ARÉV Baráti Kör Egyesület
Székesfehérvár Jancsár u.11.

Adószáma: 18495717-1-07

Felelős szerkesztő: Galambos Ottó

Készült: 350 példányban

A sokszorosítás az APOLLÓ Nyomdában készült

Kapják: Az egyesület tagjai, támogatók, szponzorok

Az ARÉV Baráti Kör Egyesület 2009 évi kölségvetés tervezete

Tervezett bevételek

-	NCA pályázatból	400 eFt
-	Önkormányzat működési pályázatra	200 eFt
-	Gazdasági szervezetektől támogatás	1.500 eFt
-	Tagdíjakból	500 eFt
-	SZJA 1 %-ából	400 eFt
-	Városi Önkormányzat Építőipari Nívódíj szervezésére	500 eFt
-	Bank-kamat	100 eFt
	összesen:	3.700 eFt

Tervezett kiadások

-	Ügyvitellel kapcsolatos személyi költségek	800 eFt
-	Irodaszerek	100 eFt
-	Energia és távfűtés	300 eFt
-	Posta	250 eFt
-	Telefon	150 eFt
-	Hírlevél és kiadvány szerkesztés	700 eFt
-	Bankköltség	100 eFt
-	nívódíj költsége	700 eFt
-	Építő napja	600 eFt
	összesen:	3.700 eFt

Felkérés!

Kérjük tagjainkat, segítsenek abban, hogy mind többen **juttassák egyesületünkhöz a személyi jövedelemadójuk 1 %-át.**

Az adóbevallási csomagban az erre vonatkozó nyilatkozathoz a következő adatokat kérjük felhasználni.

A kedvezményezett ez esetben az

ARÉV Baráti Kör Egyesület

adószáma: 18495717-1-07

2008 évben tagjaink sorába lépők:

Wollein Ferenc, Tordas Pál, Szabó István, Steiner János, Pletser Lajosné, Pázmándi Imre, Orvos Zsófia, Molnárné Burján Andrea, Manner Györgyné, Lendvai Mihály, Lantayné Rózsa Mária, Kovács Ferenc, Kálmán Józsefné, Jáni Gézné
Ispaios Tiborné, Horváth Gyula, Hegedűs Sándorné, Gáspár Józsefné, Barasits Béla

Elhunyt tagjaink:

Hajdú Sándor, Izsai László, Kő Antal László, Kalesztorfer József, Májor József, Óvári István, Szulczer István, Vásárhelyi István, Rabi Sándorné